

1 Johannes 2: 12-14, Filippenzen 2: 1-6,

Beste mensen,

Ik vind dat de VEJO weer een prachtig thema heeft bedacht voor deze dienst.

Samen kerk, oud en jong, hoe doen we dat? Een mooi thema, maar ook wel een beetje een moeilijk thema. Ik heb best even moeten nadenken over de gedeelten uit de Bijbel die ik bij dit thema zou willen behandelen. Ik kwam twee gedeelten tegen die ons op weg kunnen helpen. Een gedeelte geschreven door Paulus en een gedeelte geschreven door Johannes. We gaan eerst maar eens kijken wat Paulus schrijft.

Het eerste dat Paulus als advies meegeeft voor een gezond gemeentelven is om *eensgezind* te zijn. Bedoelt Paulus dan dat we over alles precies hetzelfde moeten denken? Als dat zo zou zijn, dan zou ik nu 'amen' kunnen zeggen. Want dan is dat de manier waarop je als oud en jong kerk moet zijn. We denken gewoon allemaal precies hetzelfde. Als dat zijn advies was, dan hoop ik trouwens wel dat ik dan degene mag zijn die mag bepalen wàt iedereen moet denken en geloven. Maar dat wil Paulus niet zeggen.

Paulus wil dat we dezelfde liefde hebben. Liefde voor de Here Jezus, liefde voor God en liefde voor elkaar. Liefde hoort een basishouding te zijn in de gemeente. En die liefde komt tot uiting doordat mensen niet alleen aan hun eigen belang denken, maar ook aan dat van anderen. Paulus stelt het best heel scherp. De mensen moeten in nederigheid de ander voortreffelijker achten dan zichzelf. Laten we hier eens man en paard noemen. Dat betekent dus dat een jongere, die misschien wel het liefst elke zondag z'n lofliederen zingt, begeleid door snerpende gitaren ondersteund door een stevige drum, de oudere in de kerk, die liever een psalm of een Johannes de Heer lied zingt in een muziekstijl die niet de jouwe is, voortreffelijker moet achter dan zichzelf. Dat je respect hebt voor deze oude broeder of zuster, die straks misschien wel hier op aarde zijn of haar laatste adem uitblaast met een lied op de lippen die jij niet eens meezingt in de kerk, omdat je de woorden niet snapt, of de melodie zo saai vindt.

Maar dan ook andersom. De oude broeder of zuster, die zo intens het geloof beleeft bij het zingen van die mooie aloude gezangen of liederen uit de bundel, zal de jongere, die staat te swingen op een Opwekkingslied in een muziekstijl die je zelf niet

kunt waarderen en met zoveel herhalingen dat jij het nut er niet van inziet, voortreffelijker moeten achten dan zichzelf.

Dat is wat Paulus in vs. 5 de gezindheid van Christus noemt. Christus heeft zichzelf weggecijferd voor ons. Helemaal. Hij was in de gestalte van God en Hij werd een slaaf. Hij was bereid alles af te leggen voor ons, Hij wilde de minste zijn voor onze redding.

Hoe doe je dat, ouderen en jongeren in de kerk? De gezindheid van Christus tonen? Door de minste te willen zijn. Door Jezus daar in te volgen. Jezus deed dat om ons te redden. Dat beseffen, dat er iemand bereid was, die moeilijke weg te gaan van eenzaamheid en afwijzing voor jouw redding, helpt om zelf in de gemeente dan maar niet te hoog van de toren te blazen. We leven allemaal van genade. Uit onszelf staan we allemaal met lege handen. Het was voor ons nodig dat iemand zichzelf helemaal weggaf zodat wij rein voor God kunnen staan. Die prijs heeft Jezus betaald. Dat offer moest gebracht. Die bereidheid van Jezus om zichzelf helemaal weg te cijferen voor onze redding, dat is de gezindheid van Christus. Dat mocht Hem alles kosten? En nu roept Paulus zijn lezers op om diezelfde gezindheid ook in de gemeente zichtbaar te maken.

Lieve oudere broeder of zuster, als dat zo is, wat mag het u dan kosten dat onze jongeren ook gered worden?

Lieve jongere broers en zussen, wat mag het jou dan kosten dat onze ouderen ook gered worden? De gezindheid van Christus is elkaar het licht in de ogen gunnen. Elkaar gunnen dat ieder het geloof beleeft op zijn eigen manier. Zo lang het gedaan wordt uit liefde voor Jezus dan raakt het niet de inhoud van ons geloof, maar alleen de verpakking.

Dat is wat ik van Paulus leer uit Filippenzen 2. Hoe doen we dat, samen kerk zijn? Vanuit de gezindheid van Christus, de minste willen zijn, bereid zijn jezelf weg te cijferen voor de redding van de ander.

Dat was Paulus. Laten we dan nu eens gaan kijken wat de apostel Johannes te zeggen heeft in zijn eerste brief.

In het tekstgedeelte dat we zojuist gelezen schrijft Johannes, zo lijkt het, drie verschillende groepen mensen aan. Hij heeft het over kinderen, vaders en jonge mannen. Ik heb dit ook wel vaker zo horen uitleggen. Je hebt kinderen, jonge mannen en vaders in het geloof.

Toch meen ik dat Johannes niet drie groepen maar twee groepen aanspreekt, de vaders en de jonge mannen.

En die mening heb ik omdat het woord 'kinderen' heel vaak wordt gebruikt in deze brief. Johannes is op hoge leeftijd gekomen. Hij is niet alleen oudste qua functie, maar ook qua leeftijd. En omdat iedereen in de gemeente wel jonger zal zijn dan hij is en hij bovendien de leider is, is het niet zo gek dat hij de gelovigen in de gemeente kinderen noemt. Laatst heb ik in een andere preek ook gezegd dat Jezus zijn discipelen ook 'kinderen' noemt (Joh.21:5). Een niet ongebruikelijke manier van zeggen in die tijd.

Met 'kinderen' bedoelt Johannes gewoon alle gelovigen van de gemeente die hij aanschrijft. Misschien is het wel goed om even mee te kijken. Johannes gebruikt het woord 'kinderen' namelijk ook in : 2:1, 2:18, 2:28, 3:7, 3:18.

En op al deze plaatsen bedoelt Johannes gewoon alle lezers. Niet een specifieke groep kinderen in het geloof in de gemeente.

En daarom ga ik er vanuit dat het in ons tekstgedeelte ook zo bedoeld is. Met kinderen bedoelt hij alle gelovigen. Eerst zegt Johannes dus iets tot alle gelovigen in de gemeente, de kinderen. En vervolgens zegt hij iets tegen de 'vaders', dat zijn de ouderen in de gemeente, die waarschijnlijk ook geestelijk al verder zijn dan de 'jong gelovigen' in de gemeente. En hij spreekt dus ook deze jongeren, die waarschijnlijk ook jong gelovig zijn, aan.

Wat zegt hij tegen alle gelovigen, de kinderen?

Het eerste dat hij tegen iedereen zegt is: Uw zonden zijn u vergeven! (12) Dat geldt voor iedereen in de gemeente, de vaders en de jongelingen. Wie tot geloof in Jezus Christus is gekomen, wie ontdekt heeft dat Hij de verlosser van de wereld is, die aan het kruis van Golgotha onze zonden droeg en de weg weer vrij heeft gemaakt tot het hart van de Vader, mag de zekerheid kennen dat zijn of haar zonden weg zijn. Je zonden zijn van je af genomen. Jezus nam ze op zich. Je zonden hoeven geen belemmering zijn om tot God te komen. Vandaar dat Johannes in vs. 13 tegen dezelfde kinderen zegt dat ze de Vader kennen. Voor iedere gelovige geldt dat God zich als een Vader heeft laten kennen.

Dat geldt dus voor de kinderen, voor iedere gelovige. Als Johannes dit allemaal tot de jongeren en ouderen in de gemeente samen zegt, dan betekent dat, dat ze bij elkaar horen. Wie dezelfde Vader heeft is broer en zus van elkaar. Ik ken wel ouders die moeten meemaken dat hun kinderen niet meer thuiskomen, of niet meer bij

elkaar komen. Dat doet ontzettend veel verdriet. Als ouder wil je niets liever dan al je kinderen bij elkaar hebben. Dat ze allemaal door dezelfde deur kunnen. Al zijn ze allemaal verschillend. Je hoort bij elkaar. En dat is bij de Here God niet anders. Hij geniet met volle teugen als Hij ziet dat zijn kinderen het goed hebben samen. Dat ze elkaars eigenaardigheden verdragen en zich ondanks verschillen, met elkaar verbonden weten.

En binnen die kring van kinderen spreekt Johannes nu de verschillende generaties aan in de gemeente, de oudste kinderen noemt hij de vaders (en moeders!) en de jongste kinderen, jonge mannen (en vrouwen!).

Van de vaders zegt hij dat ze Hem kennen die van de beginne is. Daarmee bedoelt Hij Gods Zoon, de Here Jezus. Johannes heeft zowel in zijn Evangelie als in deze 1^e brief betuigd dat Jezus het Woord des levens is, dat van den beginne was. (1:1) De vaders kennen de Here Jezus.

En van de jongeren zegt hij dat ze de boze overwonnen hebben en dat ze sterk zijn en dat het Woord van God in hen blijft.

Natuurlijk bedoelt Johannes niet te zeggen dat de vaders de boze niet hebben overwonnen en dat de jongeren de Zoon niet kennen. Johannes' woorden zijn niet exclusief bedoeld. Want dat zou de generatiekloof in de gemeente onoverbrugbaar maken. En dat mag nooit het geval zijn in de gemeente van de Here Jezus.

Het is eerder zo dat Johannes tot de oude generatie zegt: zet je nu niet af tegen de jongeren in de gemeente, wanneer ze enthousiast aan het geloof uiting geven.

Beschouw hen niet als zwakkelingen bij wie het geloof niet veilig is. Nee, zij hebben de boze overwonnen. Ze zijn sterk. Gods Woord woont in hen. Vertrouw daar nu maar op! Durf dat los te laten en aan God over te laten.

En tot de jongeren zegt hij: kijk nou niet op de ouderen neer. Veracht hen niet omdat ze volgens jullie niet meer zo goed kunnen meekomen. Want ze kennen Gods Zoon. En daar gaat het toch om. Dat is het belangrijkste!

Door van beide groepen de positieve punten te noemen en van hen samen te zeggen dat hun zonden vergeven zijn en dat ze de Vader kennen, ondergraaft Johannes de mogelijkheid van een generatieconflict en draagt hij bij aan de wederzijdse aanvaarding van de generaties in de gemeente. Zo hoort het te gaan. Ouderen moeten geen front tegen jongeren vormen. Ze moeten jongeren niet afkraken, maar zich afvragen: wat drijft hen? Zijn ze in de kracht van de Heer bezig

de boze te overwinnen? Zijn ze gegrepen door Gods Woord en willen ze zich daardoor laten leiden? Als ze dat proeven hoeven ze niet bang te zijn voor een wat andere stijl of aanpak.

En jongeren moeten niet afknappen op de in hun ogen ouderwetse ideeën van de ouderen. Daar moeten ze doorheen kijken. Ze moeten ontdekken dat die ouderen een band met de Here Jezus Christus hebben. En als ouderen en jongeren elkaar op dat niveau leren kennen en ontmoeten, leren ze ook elkaar aanvaarden en vertrouwen.

Je voelt wel aan dat dit verder gaat dan alleen maar de ander tolereren. Tolereren is passief. Het is accepteren omdat het moet. Maar als er geestelijke herkenning is tussen de generaties dan zijn we blij met elkaar. Niet dat je dezelfde geloofsbeleving gaat overnemen. Maar dat je blij kunt zijn met die oudere broeder of zuster die uit volle borst kan zingen: *Ja ik geloof, ja ik geloof, dat Jezus voor mij stierf en dat Hij aan het smaad'lijk kruis mijn eeuwig heil verwierf* (JDH 994). En als jongere zing je dan mee, voor die oudere broeder of zuster, omdat jij ook gelooft dat Jezus voor jou stierf.

En andersom net zo. Als oudere zing je enthousiast mee: *God is voor ons, God is naast ons, God is altijd om ons heen. Laat maar komen wat hierna komt, want Hij laat ons nooit alleen* (Opw. 798).

Want wat ze gezamenlijk hebben – de vergeving van zonden dankzij de Here Jezus Christus en dat we dankzij Hem mogen weten dat God onze Vader is en we een geweldig vooruitzicht hebben op een prachtige eeuwigheid – is veel wezenlijker dan de onderlinge accentverschillen.

Ik noem dat vaak het verschil tussen inhoud en verpakking. Als het om inhoud gaat dan moeten we het eens zijn in de gemeente. In feite is inhoud 'alles wat met onze verlossing te maken heeft'.

God is onze Schepper, we zijn goed geschapen door Hem.

De mens is in zonde gevallen, heeft verlossing nodig.

God heeft in die verlossing voorzien door Zijn Zoon te sturen. Christus nam onze zonden op zich en overwon de dood.

Daarna ging Hij naar de hemel vanwaar Hij terugkomt om de hele schepping te verlossen. Er zal een nieuwe aarde komen onder een nieuwe hemel komen.

Dit zijn fundamentele feiten en deze zijn onopgeefbaar. Dat is inhoud.

Maar er zijn ook heel veel dingen die niet zozeer inhoud zijn, maar verpakking. Hoe vul je de diensten in? Welke liederen zing je? Wat doe je op zondag? Hoe ga je gekleed? Kortom, hoe geef je invulling aan je leven als gelovige?

Daarin geeft Gods woord veel meer ruimte dan gelovigen elkaar soms gunnen. En daarin kunnen jongeren en ouderen ook flink van elkaar verschillen.

De oude Johannes roept op tot verdraagzaam, tot liefde. Vaders en jongelingen moeten elkaar verdragen omdat ze beiden kinderen van de Vader zijn. Kinderen van één gezin. En Paulus leert ons dat binnen dat gezin de Geest ons wil vormen tot mensen die zich inspannen voor elkaars redding, zoals Jezus dat ook deed.

Ik wil afsluiten met een overbekende tekst. Galaten 5:22.

De vrucht van de Geest is echter: liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Daartegen richt de wet zich niet.

Ik heb dit voorbeeld al verschillende keren gebruikt in de gemeente. Maar ik geloof met m'n hele hart dat het waarheid is, en dat het zo werkt. God wil graag dat we groeien in liefde, geduld en zachtmoedigheid. Maar als we hem bidden om geduld dan krijgen we van Hem geen portie geduld, dan geeft Hij een lastige broeder of zuster. Hij geeft ons kansen om te groeien in de omgang met mensen die er andere ideeën op na houden dan wij. Dan geeft Hij jongeren die van andere muziek houden, of dan geeft Hij ouderen die in jouw ogen ouderwets zijn.

Groeien in geloof wordt zichtbaar als ouderen de jongeren ruimte geven en als jongeren respect hebben voor de ouderen. Zo mogen we andersdenkenden zien in de gemeente. Niet als problemen, maar als kansen om zelf te groeien in liefde, geduld en zachtmoedigheid. Ik hoop en bid dat deze vruchten van de Geest onze gemeente mogen sieren.

Ouderen en jongeren in de gemeente. Kinderen van één gezin, kinderen van één Vader, die elkaar van harte de ruimte gunnen. Die blij zijn met elkaar omdat ze, als ze elkaar in de ogen kijken, Jezus zien.

Heer wat een voorrecht, om in liefde te gaan, schouder aan schouder in Uw wijngaard te staan (Opw. 249). AMEN

Oktober 2018

G.P. Hartkamp

Wapenveld